

Ο Μέλας ήταν γιος του Φρίξου. Ταξιδεύοντας κάποτε στην περιοχή του Ελλήσποντου, τον βρήκε φουρτούνα. Πνίγηκε έξω από ένα λιμάνι που, από τότε, ονομάστηκε Μέλας. Στο ίδιο σημείο προσάραξε η Αργώ, όταν απέπλευσε από το Σίγειο. Η περιοχή πήρε νέο όνομα: Άπαιστος (από το ρήμα έπαισεν που σημαίνει προσάραξε). Βρίσκεται εκεί που χτίστηκε η πόλη Λάμψακος. Οι Αργοναύτες αποκόλλησαν το πλοίο και, χωρίς άλλα απρόοπτα, βγήκαν στην Προποντίδα κι έπιασαν σ' ένα νησάκι, πλάι στη νοτιοανατολική παραλία, όπου ζούσαν οι Δολιόνες, μια φιλόξενη θρακική φυλή με βασιλιά τον Κύζικο, γιο του Αινέα κι εγγονό του θεού Ποσειδώνα. Άραξαν στον Καλό Λιμένα κι ο Κύζικος βγήκε να τους υποδεχτεί, καθώς ένας παλιός χρησμός του είχε προείπει ότι κάποια στιγμή θα κατέφθαναν οι ήρωες. Τους έδωσε πληροφορίες για τη συνέχεια του ταξιδιού και τους ανέβασε στο όρος Δίνδυμο απ' όπου μπορούσαν να δουν ως πολύ μακριά. Μετά, ξανοίχτηκαν με την Αργώ, συνεχίζοντας το ταξίδι για την Κολχίδα.

Νύχτα τους έπιασε τρομερή τρικυμία και η θάλασσα του έριξε πίσω στη χώρα των Δολιόνων. Μέσα στη νύχτα, οι φρουροί δεν τους αναγνώρισαν. Νόμισαν πως ήταν οι νομάδες Μάκρωνες που πολλές φορές είχαν προσπαθήσει να λεηλατήσουν την περιοχή. Σήμαναν συναγερμό. Μέσα στη νύχτα, άναψε σκληρή μάχη. Πολλοί Δολιόνες σκοτώθηκαν κι ανάμεσά τους, από το μαχαίρι του Ιάσωνα, ο ίδιος ο βασιλιάς Κύζικος. Ξημερώματα, όταν άρχισε να αχνοφέγγει, οι αντιμαχόμενοι κατάλαβαν την τρομερή παρεξήγηση αλλά πια ήταν αργά. Τρεις μέρες κράτησαν το πένθος και ο θρήνος, ενώ η γυναίκα του βασιλιά, η όμορφη και νεαρή Κλείτη, αυτοκτόνησε.

Στο νησί του Κύζικου οι Αργοναύτες έμειναν αποκλεισμένοι πολύ καιρό καθώς ενάντιοι άνεμοι και άγρια θαλασσοταραχή τους είχαν ρίξει εκεί και τους εμπόδιζαν να φύγουν. Έκτισαν λαμπρό τάφο στον νεκρό βασιλιά κι οργάνωσαν ταφικούς αγώνες. Επαναλαμβάνονταν κάθε χρόνο ως και την εποχή που έφτασαν κι εγκαταστάθηκαν εκεί άποικοι από τη Μίλητο. Από τότε, το νησί ονομάστηκε Κύζικος προς τιμή του αδικοχαμένου βασιλιά. Στα τέλη του 4^ο αιώνα π.Χ., ο Μέγας Αλέξανδρος έβαλε κι ένωσαν με δυο γέφυρες το νησί με τη μικρασιατική παραλία.

Κάποια στιγμή, ο μάντης Μόψος κατάλαβε, τι έφταιγε για τον αποκλεισμό τους, καθώς μια αλκυόνη του μετέφερε μήνυμα της θεάς Ήρας: Ο Ιάσωνας χρωστούσε εξιλαστήρια θυσία στη μητέρα των θεών, τη Ρέα, για τον χαμό του Κύζικου. Ο Ιάσωνας έστησε βωμό στην κορφή του όρους Δίνδυμο και ο Άργος φιλοτέχνησε ξύλινο άγαλμα της θεάς. Αμέσως, κόπασε η θύελλα, τα δέντρα άρχισαν να γεμίζουν καρπούς, λουλούδια φύτρωναν σε κάθε βήμα των ηρώων, τα λιοντάρια ημέρεψαν και βγήκαν από τις σπηλιές τους, ενώ στην κορφή του

βουνού ανάβλυσε μια πηγή: Την είπαν Πηγή του Ιάσονα. Την δωδέκατη αυγή απέπλευσαν.

Η αρπαγή του Ύλα

Το επόμενο λιμάνι που πιάσανε, ήταν στη Μυσία, στην Προποντίδα πάντα. Οι κάτοικοι τους υποδέχτηκαν με γιορτές και πανηγύρια. Στην παραλία, στήθηκαν όλα τα απαραίτητα για ένα καλό τσιμπούσι, ενώ ο Ηρακλής πετάχτηκε ως το γειτονικό δάσος, να φτιάξει ένα καινούριο κουπί, μια και το παλιό είχε σπάσει. Στην ακρογιαλιά, ξέμειναν από νερό κι ανέλαβε ο Ύλας να πάει να φέρει: Ήταν πανέμορφο παλικάρι, αγαπημένος σύντροφος του Ηρακλή. Καθώς έσκυψε στην πηγή να πάρει νερό, τον είδε η Νύμφη των υδάτων και τον ερωτεύτηκε με την πρώτη ματιά. Τον άρπαξε από τον λαιμό και τον τράβηξε μέσα στην υδάτινη φλέβα. Ο Ύλας έβαλε τις φωνές, καλώντας βοήθεια. Πίσω του, ερχόταν ο Πολύφημος που πήγαινε να συναντήσει τον Ηρακλή για να του πει πως το συμπόσιο ήταν έτοιμο να ξεκινήσει και τον περίμεναν για ν' αρχίσουν. Άκουσε τις φωνές του Ύλα και νόμισε πως του είχαν επιτεθεί ληστές. Έβγαλε το σπαθί του κι άρχισε να τρέχει προς τη μεριά από όπου ακούγονταν οι φωνές. Έπεσε πάνω στον Ηρακλή που γυρνούσε κρατώντας το καινούριο του κουπί. Του είπε για τον Ύλα και κίνησαν κι οι δυο να τον ψάχνουν. Η Νύμφη όμως τραβούσε τον όμορφο νεαρό όλο και πιο βαθιά στην πηγή. Ο ήχος των νερών σκέπαζε τις φωνές του. Ο Ηρακλής και ο Πολύφημος δεν μπορούσαν πια να τον ακούσουν. Συνέχισαν να ψάχνουν στα τυφλά κι όλο και πιο πολύ απομακρύνονταν από την παραλία.

Στην ακρογιαλιά, το συμπόσιο ξεκίνησε χωρίς αυτούς και τράβηξε ως τη νύχτα. Τέλειωσε μετά από πολλές ώρες και με τους Αργοναύτες μισοζαλισμένους από το κρασί. Μπήκαν στην Αργώ και ξανοίχτηκαν χωρίς να αντιληφθούν ότι έλειπαν οι Ηρακλής, Πολύφημος και Ύλας. Ο Τελαμώνας ήταν αυτός που, κατά το χάραμα, αντελήφθη τις απουσίες. Πάτησε τις φωνές, ζητώντας από τον Τίφη που χειριζόταν το πηδάλιο, να γυρίσουν πίσω να τους πάρουν. Οι δυο γιοι του Βοριά, οι Βορεάδες Ζήτης και Κάλαϊς αντέδρασαν. Αναψε καβγάς. Διακόπηκε όταν από μέσα από τα νερά της Προποντίδας αναδύθηκε ο θεός Γλαύκος (κάτι σαν αρσενική γοργόνα) και τους είπε ότι ο Δίας αποφάσισε ο Ηρακλής και ο Πολύφημος να μη συνεχίσουν το ταξίδι. Υπάκουσαν. Αργότερα, όταν ο Ηρακλής βαρέθηκε να ψάχνει στα τυφλά, γύρισε στο Άργος. Χρόνια αργότερα, θα συναντούσε τους Βορεάδες στην Τήνο και θα ζητούσε εξηγήσεις που τον παράτησαν. Η συζήτηση έμελλε να εξελιχθεί σε άγρια

φιλονικία με αναπόφευκτο αποτέλεσμα τον θάνατο των Βορεάδων.

(τελευταία επεξεργασία, 12 Οκτωβρίου 2021)